

SOGNDAL KOMMUNE
Postboks 153
6851 SOGNDAL

Dato	09/11/2023
Vår referanse	2023/55537-14
Dykkar referanse	
Sakshandsamar	Silje Øvrebo Foyn
E-post	Silje.Ovrebo.Foyn@vlfk.no
Telefon	96942834

Kostnadsoverslag for arkeologisk registrering - Reguleringsplan - Rutlin / Ulvahaugen - Sogndal kommune

Vestland fylkeskommune viser til at det er vil blitt stilt krav om arkeologisk registrering i samband med planoppstart for områdereguleringsplan for Rutlin/Ulvahaugen. Hovudføremålet med områdeplanen er å utvikle Rutlin til eit bustadområde med relativt høg tettheit. Området er i kommuneplan sett av til sentrumsføremål. Fylkeskommunen viser til felles synfaring med Sogndal kommune i planområdet 17.10.23. Nærare opplysningar om kulturminneregistreringa går fram av vedlagt prosjektplan, sjå også budsjett og akseptskjema.

Vestland fylkeskommune har varsla at planområdet har potensial for funn av automatisk freda kulturminne, og at det er naudsynt med registrering for å avklare dette forholdet, jf. lov om kulturminne § 9. Vestland fylkeskommune kan ikkje seie seg samd i arealbruken i områdereguleringsplanen før §9 i kulturminnelova er oppfylt for heile planområdet, dette gjeld og for areal som vert regulert til LNF. I arealføremål som vert regulert til LNF vil dei arkeologiske registreringane bli mindre i omfang, men undersøkinga vil skje med bruk av gravemaskin. Delar av planområdet inneheld område som er regulert frå før, og som det tidlegare er utført arkeologiske undersøkingar. I desse område er det derfor ikkje naudsynt å gjere arkeologiske registreringar. Område som skal undersøkast med maskin i denne planen er dyrka mark på Rutlin gnr. 24 bnr. 2 og terrasseflate på Ulvahaug gnr. 22 bnr. 177.

Vi rår til at areal som skal regulerast til LNF, som til dømes område med frukttre, vert teke ut av planen. Dette vil føre til at omfanget på den arkeologiske undersøkinga vert betrakteleg redusert i tid og kostnader. I samband med registreringa skal det gravast djupt med maskin mellom frukttrea, så ein må rekne med skade på røter og tre, noko som kan få konsekvensar for fortsett gardsdrift.

Tiltakshavar ordnar

Det er ein fordel at tiltakshavar ordnar med gravemaskin då ein lokalt kan få betre prisar enn vi kan eller har rammeavtale. Arkeologisk registrering med maskin er presisjonsarbeid og må utførast av godkjent førar og maskin. Maskina må vere 10 – 15 tonn med pusseskuffe og helst rotortilt. Tiltakshavar har ansvar for gravemelding og naudsynte opplysningar om kablar, vassleidningar o.l., sjå også akseptskjemaet.

Eventuelle følgjeskader, som erstatning for avlingstap, skade på frukttre, attendeføring av drenering, gjerde, er å rekne som privatrettslege forhold som blir avklara mellom tiltakshavar og grunneigar/andre.

Budsjett

Kostnadsoverslaget tek høgde for omfattande førhistoriske funn i store delar av planområdet. Vi forventar at strukturane vil ligge tett og at det dreier seg om komplekse busetjingsstrukturar frå fleire tidsperiodar. Dette vil føre til tidkrevjande dokumentasjonsarbeid.

Innafor planområde er det gard i drift med større landbruksareal for fruktdyrking, og området er dekket av rekkjer med frukttre. Budsjettet tek høgde for dei store utfordringane det er med å grave mellom frukttrea, og at tilkomsten mellom rankene vil bli vanskeleg. Sjaktene vi grev er som regel 3 m i breidda og jorda som vert grave opp skal leggst ved sidan av sjakta. Det er forventa mektige jordlag i delar av området, truleg 2-3 m på det største. Det skapar utfordringer i forhold til dokumentasjon og det å reinske fram undergrunnen. Det vil og skape store utfordringer i forhold til å handtere massane som vert grave opp.

Budsjett for registreringa er lagt ved, jf. kml. § 10. Vi tek atterhald om justering av tid knytt til førebuing, felt- og etterarbeid innanfor budsjettet og eventuell auke i satsar. Vi må også ta atterhald om ytterlegare undersøking og endring av budsjett viss planen blir endra undervegs eller ved utføresette hendingar. Kostnader til gravemaskin, gravemelding, og kabelpåvising er ikkje inkludert i budsjettet. Tiltakshavar blir fakturert for nytta tid og kostnader.

Det er i denne saka budsjettert med 4 personar i felt og det vil derfor vere naudsynt med to gravemaskiner til undersøkinga.

Vestland fylkeskommune legg registreringa inn på arbeidsplanen når akseptskjemaet er motteke. Vi ber om at utfylt og signert akseptskjema blir returnert til post@vlfk.no / sakshandsamar: Silje Øvrebø Foyen.

Vi ynskjer primært å gjere registrering i dyrka mark etter slått, evt. etter vokstersesongen om det let seg gjere i forhold til planprosessen.

Registreringa må gjennomførast på snø- og telefri mark og når dei klimatiske forholda elles gjer det mogleg. Feltsesongen vår er normalt frå april til november. De blir kontakta i forkant av registreringa.

Med helsing

Karoline Hareide Breivik
leiar
KFO - Arealplan

Silje Øvrebø Foyen
seniorrådgjevar
KFO - Arealplan

Brevet er elektronisk godkjent og har difor inga handskriven underskrift

Vedlegg

- 1 Prosjektplan-Områdereguleringsplan for Rutlin_Ulvahaug**
- 2 Akseptskjema**
- 3 Kostnadsoverslag for arkeologisk registrering**

Budsjett arkeologisk registrering

Vestland fylkeskommune - Seksjon for kulturarv			
Saksnr.	2023/55537	Saksbeh.:	Silje Foyen
Prosjektnr.			Dato: 09.11.2023
Sted/ gård, kommune	Områderegeringsplan for Rutlin/Ulvahaug		
Tiltakshaver	Sogndal kommune		
Adresse	Postboks 153, 6851 Sogndal		

LØNNSKOSTNADER				sos.utg.		
timekostnader	timer	à kr	direkte lønn		40 %	sum
Forarbeid	37,5	kr 326,00	kr 12 225	kr 4 890	kr	17 115
Delsum	38		kr 12 225	kr 4 890	kr	17 115
Feltarbeid	900	kr 326,00	kr 293 400	kr 117 360	kr	410 760
Delsum	900		kr 293 400	kr 117 360	kr	410 760
Etterarbeid	300	kr 326,00	kr 97 800	kr 39 120	kr	136 920
Delsum	300		kr 97 800	kr 39 120	kr	136 920
Sum lønnskostnader	1238		kr 403 425	kr 161 370	kr	564 795

Indirekte kostnader	60 % av timekostnader	kr	338 877
----------------------------	------------------------------	-----------	----------------

DRIFTSKOSTNADER		antall	à kr		
Kost	120	kr	872,00	kr	104 640
Losji	96	kr	1 800,00	kr	172 800
Reiseutlegg					
Leiebil el. tilsvarende	1000 kr. per dag (inkl. drivstoff, bom og ferje) x 30 (2 biler)			kr	60 000
Sum reise, kost og losji				kr	337 440
Forbruksmateriell og utstyr	(10 %)			kr	90 367
Sum driftskostnader				kr	427 807

KJØP AV TJENESTER			
Gravemaskin	Kostnader til maskin kjem utanom		
Annet teknisk utstyr			
Delsum			
Naturvitenskapelige analyser			
14C	kr. 7000 pr. stk. x 20		kr 140 000
annet			
Delsum naturvitenskap			kr 140 000
Andre konsulentttjenster			
Sum kjøp av tjenester			kr 140 000

Håndtering av funn, prøver og dokumentasjonsmateriale (inntil 10 % av lønnskostnader)			
Universitetsmuseet i Bergen		10 %	kr 56 480

SUM BUDSJETT (maksimum)	kr	1 527 959
--------------------------------	-----------	------------------

Prosjektplan for kulturminneregistrering i samband med områdereguleringsplan for Rutlin/Ulvahaug i Sogndal kommune

Prosjektplanen gjer greie for kva vi ventar å finne, arbeid og metodar og omfang av registreringa.

Potensialvurdering

Det er eit klart potensial for funn av automatisk freda kulturminne i planområdet. Denne vurderinga er basert på dei arkeologiske undersøkingane som er gjort i området frå før. Dyrka mark har potensial for funn av åkrar og gardstun med bygningar frå bronse-, jarn- og mellomalder. Områdets høgd over havet og topografiske forhold indikerer potensiale for funn av buplassar og aktivitetsstader frå steinalderen. Slike kulturminne gjev viktig informasjon om busetnad og ressursutnytting lenge før det finst skriftlege opplysningar.

En arkeologisk utgraving ble gjennomført på Rutlin i 1998 av dåverande Bergen Museum i samband med oppføring av Sogn psykiatrisenter. Totalt vart det påvist over 1000 strukturar. Det vart avdekka omfattande spor etter førhistorisk busetjing gjennom eit langt tidsrom. Det var påvist sju hus, det eldste frå yngre bronsealder og det yngste frå høgmellomalder. Rundt bygningane var det område med kokegroper, eldstader, rydningsrøysar, førhistoriske dyrkingslag og et stort antall stolpehol som visar til fleire hus på staden. Over strukturane var det tykke fossile dyrkingslag, dei eldste datert til yngre steinalder. Det vart og gjort funn av slagg og to produksjonsanlegg, som er tolka som ei bronsestøpingsomn og ei jernutvinningsomn. Det største huset som vart påvist er ei 50 m lang bygning frå eldre jernalder. Funnet av langhuset syner at garden har hatt ein sentral funksjon i Sogndal i denne perioden.

Det er og gjort funn av førhistoriske busetjingsspor og dyrkingsspor sør og vest for planområdet i samband med tidlegare arkeologiske undersøkingar, blant anna ved Kvåle, Leikgjerdet, Foss, Fosshagen og Kvålslid aust. Ved Kvålslid aust er det i tillegg funnet spor etter aktivitet i eldre steinalder.

Det planlagde tiltaket utgjer eit større eit større offentleg tiltak, og tiltakshavar si undersøkingsplikt må gjennomførast i området. Vi viser her til lov om kulturminne §§ 9 og 10.

Registreringsmetodar

Det blir nytta fleire metodar ved arkeologisk registrering. Kva metode som er vald, er avhengig av topografi og kva type kulturminne vi reknar med å påvise. Med dei ulike metodane kan det lokaliserast kulturminne med eller utan synlege spor på markoverflata. Ved denne registreringa skal vi nytte metodane maskinell sjakting og prøvestikk.

Maskinell sjakting vert nytta til å påvise automatisk freda kulturminne i noverande og tidlegare dyrka mark. Med gravemaskin vert jorda fjerna ned til undergrunn eller ned til uforstyrta lag med funn av førhistoriske spor. Ved registreringa vert det opna opp sjakter med opptil tre meters breidde og i varierende lengde. Etter undersøkinga blir jorda lagt tilbake i sjaktene med mindre anna blir avtalt.

Figur 1 Registreringsmetode - maskinell sjakting

Overflaterregistrering blir nytta i område med potensiale for funn av synlege kulturminne i markoverflata. Det blir også teke prøvestikk.

Ved prøvestikking grev vi prøveruter for hand på om lag 40x40 cm ned til funntom undergrunn. Jordmassane blir oftast vass-sålde i 4 mm såld for å fange opp eventuelle funn.

Førhistoriske strukturar og funn samt sjakter og prøvestikk vert dokumentert ved planteikning, foto og innmålt digitalt med CPOS/GPS. Etter feltarbeidet blir metode og resultat frå registreringa systematisert og samanfatta i ein rapport som vert send til tiltakshavar. Kartfiler som viser automatisk freda kulturminne kan sendast før den endelege rapporten er ferdig dersom det er ynskjeleg.

Omfang av registreringa

Det er i denne saka budsjetttert med 4 personar i felt i inntil 30 dagar, inklusive reise til og frå oppdraget, og inntil 45 dagsverk til førebuing, rapportarbeid og oppfølging. I tillegg kjem inntil 20 stk. 14C-prøvar i fall det blir påvist relevant dateringsmateriale. Katalogisering av eventuelle gjenstandsfunn blir utført av Universitetsmuseet i Bergen.

09.11.23

Vestland fylkeskommune, Avdeling for kultur og folkehelse, Seksjon for kulturarv